

... nh t báo Liberation có bài phân tích mang tên « Vi t Nam n ng c đ i đ u v i tham v ng c a Trung Qu c »

Châu Á tái kh i đ ng cu c ch y đua vũ trang

Phi c chỉ n đ u F-35 c a t p đoàn vũ khí Lockheed Martin (REUTERS)

Các n c m i tr i đ y n i b c các c ng qu c ph ng Tây trong v i c mua vũ khí, đó là nh n đ nh c a Vi n Nghiên c u hòa bình qu c t Stockholm (Sipri) trong b n báo cáo th ng niên đ c công b hôm qua. V ch đ này, báo La Croix ch y t a l n trên trang nh t : "Châu Á tái kh i đ ng ch y đua vũ trang".

Năm 2010, chi phí quân s trên toàn c u tăng 1,3%, đ t 1 112 t euros, t c m c tăng tr ng th p nh t k t năm 2001. Th nh ng, đ u đó không có nghĩa là t t c các n c trên th gi i đ u gi m chi cho quân s . Ch nh ng n c giàu, nh t là các n c Châu Âu, đã bu c ph i gi m chi phí qu c phòng theo k ho ch th t l ng bu c b ng đ i s c ép c a cu c kh ng ho ng khinh t .

Ng c l i là tr ng h p c a các n c phía nam, và nh ng qu c gia m i n i nh Braxin, Nga, n Đ , Trung Qu c và Nam Phi. Châu Á đ c xem là trung tâm c a phía Nam đang tăng c ng trang b vũ khí. Năm r i, châu l c này đã nh p vũ khí v i s l ng kh ng l .

Vì sao các n c Á Châu l i tăng c ng trang b vũ khí nh v y ? La Croix cho bi t : t t c đ n t s t ng quan l c l ng trong khu v c. Ch ng h n nh , Trung Qu c và Pakistan : hai n c này đã ch y đua vũ trang t nhi u năm nay, và cũng góp ph n vào v i c quân s hóa khu v c châu Á. Năm 2010, hai n c này đ ng đ u danh sách nh p vũ khí trên th gi i v i t ng chi phí lên đ n 4 t euro. n Đ có tranh ch p t i khu v c Cachemire, vì th n c này mu n làm t t c đ ch ng l i Pakistan, Pakistan đ c s h u thu n c a Trung Qu c.

V ph n mình, Trung Qu c mu n cũng c vai trò c ng qu c khu v c nên đã tăng c ng ngân

sách quốc phòng. Các nước láng giềng vì thế cũng lo lắng tìm cách hiện đại hóa quân đội. Thế kỷ qua, Trung Quốc là nước mua vũ khí lớn nhất thế giới với tiêu tốn lên đến 16,4 tỷ euro, qua mặt Ấn Độ, Hàn Quốc và Hy Lạp.

Riêng năm 2010, chi tiêu quân sự của Trung Quốc đạt mức 81 tỷ euro, chiếm 7,3% chi phí quốc phòng thế giới, vượt cả Anh, Pháp và Nga. Thế nhưng, so với Mỹ thì khoảng cách còn xa, năm 2010, Hoa Kỳ chi đến 476 tỷ euro.

Liên quan đến các nước bán vũ khí, thì Mỹ và Nga vốn đứng đầu bảng khi cung cấp hơn phân nửa thị trường quân sự trên thế giới. Kế đến là Đức, Pháp, Anh, với gần ¼ mức xuất khẩu vũ khí quy ước trên thế giới.

Sipri cũng thông tin chi tiết về các bên hàng chính của 5 nước kể trên : Ấn Độ và Trung Quốc nhập vũ khí chủ yếu từ Nga, Hàn Quốc và Úc nhập từ Mỹ, trong khi đó, Anh bán cho Mỹ và Nhật Bản, còn Pháp thì bán vũ khí cho Singapore, các Tiểu Vương quốc Ả Rập thống nhất và Hy Lạp.

Spiri cảnh báo, thế trường vũ khí vốn là một trong những thế trường tham nhũng nhất thế giới, chiếm đến 40% tổng tham nhũng trong các giao dịch quốc tế.

Vũ khí hại nhân luôn đe dọa thế giới

Liên quan đến vũ khí hại nhân, Sipri cho biết, dù các nước thông báo sẽ giảm tổng vũ khí hại nhân, nhưng đến hiện tại, các loại vũ khí này vẫn là mối đe dọa nhân loại. Tám nước (Mỹ, Nga, Anh, Pháp, Trung Quốc, Ấn Độ, Pakistan và Israel) sở hữu đến 20 500 đầu đạn hạt nhân, trong số đó, có đến 5 000 đã được triển khai và trong tình trạng sẵn sàng tác chiến.

Bên cạnh đó, năm nước được công nhận chính thức có vũ khí hạt nhân và tham gia ký Hiệp ước không phổ biến vũ khí hạt nhân năm 1968 là Mỹ, Nga, Anh, Pháp, Trung Quốc thì họ là đang triển khai thêm hệ thống vũ khí hạt nhân mới, họ là thông báo ý định triển khai. Sipri cảnh báo, các cường quốc hạt nhân này đang hiện đại hóa kho vũ khí của họ bất chấp thỏa thuận Start quy định việc giảm trữ vũ khí hạt nhân.

Quan hệ Mỹ-Trung : Bùng nổ chiến tranh bóng

Quan hệ địa lý chiến lược tại khu vực Đông Nam Á ngày càng phức tạp. Năm 2010 cũng là năm chiến tranh kinh tế gia tăng căng thẳng trong quan hệ Mỹ-Trung tại khu vực này. Le Monde phân tích mối quan hệ giữa hai cường quốc qua biên giới của hai bên tại Biển Đông An ninh khu vực Shangri-la và Singapore vừa qua.

Trong cuộc họp toàn thế giới có hơn 20 người đứng đầu nhà nước, bộ trưởng Quốc phòng Mỹ ông Robert Gates tuyên bố Mỹ sẽ tăng cường sự hiện diện quân sự tại trong vùng Châu Á Thái Bình Dương. Câu nói này nhằm trấn an các nước đồng minh trong khu vực và cũng để báo với quy định do luật thông hàng hải, vốn đòi mà Mỹ xếp vào hàng « lợi ích quốc gia ».

Về phần mình, bộ trưởng Quốc phòng Trung Quốc, ông Lương Quang Liệt ra sức trấn an các

nác vä täm nhän « hài hòa » và nhän gäy đänh « hòa bình » cäa nác này. Le Monde cũng chú ý, đây là lần đầu tiên Trung Quốc cängäi đäi đän cäp bä träng đän đän đän thäng niän này. Trung Quốc không ngäng tăng cäng trang bä quân sä và tuyên bä Bän Đông thuäc vä « quyän läi cät läi », bäi thä nác này hiäu đäc nhän quan ngäi do mình gây ra cho các nác.

Mät vài nác nhä Viät Nam hay Malaysia đã phän äng bäng cách xích läi gän Mä và lao vào mät hình thäc chäy đua vũ trang. Tät cä đäu lo ngäi räng cäng thäng khu väc sä có thä đän đän cuäc đäi đäu Mä-Trung, bäi thä hä phäi chän cho mình chiän tuyän.

Le Monde nhän đänh, täi đän đän Shangri-la lần này, hai vä bä träng Hoa Kä và Trung Quốc không chän giäi pháp gäp nhau đä chä träch nhau, mà lần này hä chäi chiêu bài « täm läng », täc cho mäi ngäi thäy mä ý muän đän xäp giäa hai cäng quäc.

Đän đän Shangri-la đän ra trong bäi cänh biän Đông läi väa đäy sóng. Tàu Trung Quốc bä tä cáo hành xä hiäu chiän trong länh väc thäm dò đäu khí, và xâm nhäp vùng biän thuäc chä quyän cäa Philippines và Viät Nam.

Không bä lä đäp này, ông Gates thäy cän thiät phäi xác đänh « nguyên täc äng xä » và mät « cäu trúc an ninh » trong khu väc, mà theo ông näu không có, sä xäy ra xung đät trong täng lai. Tuy nhiên, läi lä cäa ông không män nhä bäo, và ông cũng nhä giäng bäo räng "sä län män nhä cäa Trung Quốc không phäi là quan ngäi träng mät".

Vä phän mình, ông Läng Quang Liät näng theo chiäu gió : « Không phäi vì kinh tä Trung Quốc phát triän mà Trung Quốc trä thành mäi đe đäa. Chính sách quäc phòng cäa Trung Quốc chä đän thuän mang tính tä vä. Trung Quốc không bao giä có ý bänh träng quân sä cä ». Ông này cũng « thäng thäng » thäa nhän sä läc häu hàng thäp kä cäa Trung Quốc đäi väi Hoa Kä trong länh väc quân sä. Ông cũng häa, Trung Quốc sä cä gäng hät säc đä Bäc Triäu Tiên không có hành đäng khiän khäch mäi.

Theo Le Monde, läi nói cäa täng Läng không hoàn toàn thuyät phäc cä täa, bäi đäu mäi ngäi muän là Trung Quốc nên hành đäng thay vì cä häa sông. Nhiäu đäi đän các nác Đông Nam Á và cä ông Gates đã kêu gäi Trung Quốc minh bäch các kä hoäch quân sä cäa mình.

Le Monde nhän đänh, chính quyän Obama đang cä làm hä nhiät trong quan hä väi Bäc Kinh sau mät năm 2010 đäy cäng thäng trong vän đä Bän Đông. Chuyän thäm cäa chä täch Trung Quốc Hä Cäm Đào đän Washington häi thäng giäng räi, và sä näi läi các cuäc täp xäc quân sä giäa hai nác đã làm bäu không khí bät cäng thäng.

Viät Nam đäi mät väi tham väng bá quyän cäa Trung Quốc

Le Monde cũng dành phän đäm läi cäng thäng trên Bän Đông väa qua. Đó là viäc ngäi Viät Nam xuäng đäng biäu tình chäng Trung Quốc täi Hà Näi và thành phä Hä Chí Minh, là viäc chính phä Viät Nam tä cáo Trung Quốc xâm phäm chä quyän sau vä tàu häi giám Trung Quốc cät cäp tàu thäm dò khai thác đäu khí Bình Minh 2 cäa Viät Nam.

Đä sâu hän vào các vä cäng thäng này, nhät báo Liberation có bài phân tích mang tên « Viät Nam än ngäc đäi đäu väi tham väng cäa Trung Quốc ». Tä báo nhän đänh, ä mät nác mà

bi u tình luôn r t hi m hoi, thì v bi u tình ch ng Trung Qu c hôm ch nh t r i t i Vi t Nam là m t s ki n.

T i sao các cu c bi u tình l i di n ra vào th i đi m này ? Liberation gi i thích, h i cu i tháng 5, Hà N i t cáo B c Kinh phá ho i thi t b tàu thăm dò d u h a Vi t Nam. M y ngày qua, tàu Trung Qu c l i t n công tàu đánh c Vi t Nam trên Bi n Đông. Các cu c bi u tình di n ra khi t i Singapore đang di n ra Di n đ an ninh khu v c Shangri-la.

Liên quan đ n c ng v a r i gi a Hà N i và B c Kinh, Liberation nh n đ nh, không k giai đ n Trung Qu c đô h Vi t Nam su t ngàn năm, thì l ch s hi n đ i trong quan h gi a hai n c láng gi ng này v n luôn t m tàng xung đ t. « Hai anh em c ng s n th thù đ ch này » tranh ch p ch quy n hai qu n đ o Hoàng Sa và Tr ng Sa, n i có nhi u d u khí và là tuy n đ ng hàng h i quan tr ng th gi i. Trung Qu c đã b t đ u xâm chi m nhóm đ o đ u tiên vào năm 1974. Năm 1988, hai n c đánh nhau trên bi n, và tr n này có đ n

70 ng i Vi t Nam thi t m ng.

Bên c nh đó, Liberation cũng nh c l i vi c Trung Qu c tham gia khai thác bauxite t i Lâm Đ ng và Đ c Nông đã làm d y lên làn sóng dân t c ch nghĩa trong dân Vi t Nam do lo s v nh h ng t i h i đ n môi tr ng và an ninh qu c gia.

Không ch làm lo ng i cho Vi t Nam, Trung Qu c còn làm hoang mang các n c láng gi ng khác. Theo Liberation, tham v ng trên bi n Đông c a Trung Qu c đã làm quan ng i cho kho ng ch c n c có quy n l i nh h ng liên quan.

Liberation nh n m nh, « chính Trung Qu c t o ra các m i hi m thù ». Không ch Vi t Nam, mà Philippines cũng lo ng i v tham v ng c a Trung Qu c. Trung Qu c đã tăng 12,7% ngân sách qu c phòng, trong đó m t ph n s đ c dùng cho căn c tàu ng m h t nhân trên đ o H i Nam. B c Kinh mu n b o v cái h cho là thu c « vùng đ c quy n kinh t » c a h , và kh ng đ nh vi c giao th ng c a tàu Hoa K trong khu v c « không ph i là không có ý đ ».

Nh t B n : rò rỉ phóng x cao g p đôi m c d báo

Cũng t i Châu Á, Les Echos nhìn v Nh t B n sau ba tháng x y ra th m h a đ ng đ t và h t nhân. T báo dành ba trang cho ch đ n này v i hai bài phân tích. Th nh ng, đáng chú ý nh t là bài mang t a « Fukushima : l ng phóng x thoát ra ngoài nhi u g p hai l n m c thông báo ».

Ba tháng sau khi h th ng làm l nh c a nhà máy di n h t nhân Fukushima Daiichi b h h i, chính quy n Nh t B n th a nh n đã đánh giá th p m c đ nghiêm tr ng c a th m h a trong nh ng ngày đ u. Hôm qua, C quan an toàn h t nhân Nh t B n Nisa nói rõ : l ng phóng x thoát ra ngoài b u khí quy n là m c 770 000 terabecquerels vào tu n sau 11/3. Trong khi đó, trong thông cáo ngày 12/4, con s này ch đ c cho là m c 370 000 terabecquerels.

Đánh giá m i này là k t qu đo l ng trên th c đ a c a Nisa. L n này, không ph i đo l ng trên máy tính, mà t n hành trong lòng các lò ph n ng. Theo Nisa, ph n l n các rò rỉ phóng x đ n

từ vå nå trong hai lò phån ång så 2 và 3.

Nisa cũng thåa nhån, các thanh niên liåu tåi lò phån ång håt nhån så 1, 2 và 3 cåa nhà máy điån håt nhån Fukushima så 1 đã nóng chåy måt phån å thåi điåm ngay sau đång đåt. Đây là lån đåu tiên NISA, cå quan tråc thuåc Bå Kinh tå, thång måi và công nghiåp Nhåt Bån (METI), thåa nhån tình trång này. Đån tån thång råi, chính phå Nhåt vån còn phå nhån kåch bån này. Hiån tåi, đã có ngång i nghi ngå cho rång, chính quyån cå tình đánh giá thåp thåm håa đå tránh cho ngång i dân bå hoang mang.

Cuåc chiån båo vå rång còn låm gian nan

Cuåi cùng, trong lĩnh våc båo vå và khai thác rång, La Croix đång kåt quå báo cáo cåa Tå Chåc Gå Nhåt đåi quåc tå (International Tropical Timber Organization (ITTO)), tå chåc qui tå 33 nå cå så håu chính các rång nghiåt đåi và chiåm 90 sån lång gå nghiåt đåi.

Theo báo cáo đåc công bå hôm qua cåa ITTO, điån tích rång đåc qui hoåch đã tăng 30% trong vòng 5 năm qua, đåt måc 131 triåu håc ta. Kå hoåch båo vå rång nghiåt đåi đån đån kåt quå trên gåm hai biån pháp chính : không chåt cây quá nhå và đåm båo chu kå khai thác rång. Các nåc điåu trong công tác này là Braxin, Gabon, Malaysia và Perou.

Tuy nhiên, nhång tiån bå này cũng không có gì låc quan cho låm, båi phån điån tích våa nåu chå chiåm måt phån nhå bé khoång 10%, trong khi 90% điån tích rång nghiåt đåi còn låi đåc qui nå lí không tåt, thåm chí còn không đåc qui quan tâm quån lí. Tå håi hån nåa là ngày càng có nhiåu yåu tå tåo thuån låi cho nån phá rång. Chång hån nhå så tăng giá thåc phåm và nhiên liåu sinh håc så kéo theo viåc phá rång.

Trang nhåt các báo Pháp ngày 08/06/2011 :

Våi hàng tåa « Syria : ông Assad đang đåy đåt nåc vào hoång loån » trên trang nhåt Le Figaro, và « Assad, kå sát nhån » trên trang nhåt Liberation, hai tå báo phån ánh tính hình xung đåt giåa chính phå và quân nåi đåy đang ngày càng leo thang tåi Syria, và phån ång ngày càng månh cåa cång đång quåc tå.

Nhåt báo Les Echos dành trang nhåt đång hình ånh nhång ngång i lính Nhåt Bån đang quét đån tråc đång đå nát våi hàng tåa « Nhåt Bån : Thåi kå tái kiån thiåt ». Tå báo có bài phóng så vå tình hình Nhåt Bån ba tháng sau thåm håa.

Le Monde dành åu tiên cho nåc Pháp våi thông tin : quåc håi Pháp đã thåo luån đå án luåt vå viåc båi thång cho các nån nhån cåa thuåc trå tiåu đång Mediator, måt loåi thuåc cåa hång đåc phåm Servier bå cho là gây håu quå phå nghiåm trång, đån đån tå vong.